

ÚJÉVI PÁSZTORLEVÉL

SZERETETT HÍVEIM, ATYÁMFIAI, TESTVÉREIM!

A Királyok könyve 17-ik és következő fejezeteiből a Jézus előtti 9-ik században, közel háromezer esztendővel ezelőtt élt Illésnek, a nagy őszövetségi próféták előfutárának nagyszerű alakja lép elénk. A mondaszerű tudósítás úgy mutatja őt, mint aki félelmet nem ismer és Isten ügye igazságának hirdetőjeként még a hatalom korlátlan képviselőjével, a zsarnok királlyal is bátran szembeszáll. És ez az Istenében rendületlenül bizó kemény ember nehéz, hősi esztendők után egyszer csak megtorpan, úgy érzi, hogy további küzdelemre nem képes. Összeroskadva, szemét behunyva várja a halált.

Es ekkor következik egy megrázó, lenyűgöző tudósítás. Egy angyal megérinti az alvó Illés vállát és így szól hozzá: „Kelj fel és egyél“. Ő körülnéz, lát maga mellett egy szén között sült pogácsát és egy pohár vizet. Aztán lecsukja szemét. Túl fáradt és túl szomorú ahhoz, hogy enni tudna. Az angyal azonban újra megjelenik, és most már határozott hangon így szól hozzá: „Kelj fel, egyél, mert erőd felett való utad van. Kelj fel, egyél és igyál, erősítsd meg magad, mert Istennek beszéde van veled. Isten hegyéhez kell menned és ott az Ő személy szerint hozzád hangzó beszédét kell meghallgatnod.“

A tudósítás szerint Illés felkelt, evett és ivott, és a csodálatos étkezéssel megerősödve, negyven nap és negyven éjjel ment, míg elérkezett Hóreb hegyére, ahol, minden fájaldalmát és keserűségét meghallgatva, „halk és szelíd hangon“ szólt hozzá az Isten. Ez a „halk és szelíd hang“ újjáteremtette és küzdelmei továbbfolytatására alkalmassá tette.

Kedves Atyámfiai, Szeretett Híveim!

Ez az ősrégi mondaszerű tudósítás, ha áhitatos érzések között hallgatjuk, ma is mindnyájunkat magával ragad. Úgy érezzük, hogy van hozzánk is szóló mondanivalója. Illés lelki vívódásaihoz és megtorpanásához sok tekintetben hasonló a mi küzdelmünk is. A nagy történelmi változás kezdetén mi is nemzeti és egyházi mivoltunkban, a megpróbáló évtizedek után végre visszanyert szabadság lelkes hangulatában boldogan éreztük, hogy volt miért küzdeni. Aztán reményeink nagyrésztében keserű érzések között csalódtunk. Tapasztalunk kell, hogy a szeretet és a megértés helyett addig soha nem tapasztalt mértékben a meg nem értés, az evangélium szellemét meg-

hazudtoló gyűlölet vesz körül. Nemegyszer bizonytalanság és kétség vesz erőt rajtunk és időről időre elhomályosul előttünk küzdelmünk értelme.

De aztán arra gondolunk, hogy Istenünk, egyházunk 400 éves viszontagságos történetében, a legnagyobb megpróbáltatások idején is mindig megsegített. Feltétlen hittel, megdönthetetlen bizonyossággal hisszük, hogy ha az evangélium parancsolatai értelmében folytatjuk nemes küzdelmünket, gondviselő Istenünk ennek az ismeretlen új esztendőnek a folyamán is újra meg újra lehajol hozzánk, felnyitja szemünket, enni és inni ad, hogy elérkezzén a Hóreb hegyéhez, meghalljuk, amint „Halk és szelid hangján“ simogató melegséggel szól, beszél hozzánk és erőt ad becsületes küzdelmünk továbbfolytatásához.

Újév reggelén az evangélium szavaival köszöntelek: „Amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak kedvesek, amik csak jóhírűek, azokról gondolkozatok és a békeességnek Istene veletek lesz“.

Ilyen érzések között kérem gondviselő Istenünket, hogy ebben az esztendőben is árássa ki reánk, mindnyájunkra védő, oltalmazó, megszentelő áldását.

Atyafiságos üdvözléssel és főpásztori szeretettel:

Dr. KOVÁCS LAJOS
püspök

Dr. Rezi Elek

HISZEK AZ EMBERBEN

1. Az unitárius vallás embertanának alapvonásairól

Az unitárius vallás egyik sajátos jellegzetessége volt a történelem folyamán, hogy érdeklődésével következetesebben és hangsúlyozottabban fordult az ember világa felé, mint a többi keresztény felekezet. Vallásunknak ez a jól értelmezett humanista állásfoglalása már az elinduláskor jelentkezik. Ugyanis maga Dávid Ferenc, egyházalapítónk reformátori törekvésében, humanista beállítottságú volt, azzal, hogy választási lehetőségeket kínál fel a gondolkodó embernek a vallás világában. Etikailag fogalmazva, nagyobb értékvilágot nyit, az értékek teljesebb megvalósítására serkenti az embert. E sajátos szemléletből következik, hogy az unitárius teológia az ember bukása helyett az ember emelkedése elvét hangoztatja.

Természetesen hangsúlyoznunk kell azt is, hogy a piramisszerűen elhelyezkedő értékek csúcsán az unitárius ember számára sem más valami vagy valaki áll, mint Isten. Ebben az értékgazdagodási folyamatban tehát a legteljesebb és legnagyobb érték, Isten felé kell orientálnunk. Ez a törekvés alapjában véve az evangéliumi igazság megvalósítására ösztönöz, és a jézusi tanítás nemcsak megértésére, pusztá hívésére, elfogadására, tudomásul vételére, hanem megvalósítására is, mely így hangzik sokatmondóan felénk: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes“ (Mt 5,48) és „Nem minden, aki azt mondja: Uram, Uram, megy be a mennyei országába, hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát“ (Mt 7,21).

A megvalósítás, az aktivitás, a felismerttel vagy a megismerttel való azonosulás cselekedet szerinti felmutatása az unitárius ember jellegzetes vonása. Azonban egyetlen cselekedet sincs önmagáért. Valamilyen érték, cél szolgálatában áll a motivációtól indítatva.

Mi hisszük, hogy emberségünk megélésének mozgató rugója, érték-gazdagodási folyamatunknak célja Isten felé törekedni, akaratát minél jobban megismerni. Ezáltal szemléletünk teocentrikus, és nagy tévedés lenne azt állítani, hogy az unitárius vallás teljesen antropocentrikus azért, mert hangsúlyozza az emberi értékeket. Mint ahogy nagy tévedés